

Sodišče: Višje sodišče v Ljubljani

Oddelek: Civilni oddelek

ECLI: ECLI:SI:VSLJ:2023:II.CP.2038.2022

Evidenčna številka: VSL00063592

Datum odločbe: 24.01.2023

Senat, sodnik posameznik: Gregor Špajzer (preds.), Suzana Ivanič Lovrin (poroč.), mag. Gordana Ristin

Področje: CIVILNO PROCESNO PRAVO - ODŠKODNINSKO PRAVO - ZAVAROVALNO PRAVO

Institut: pritožba poslana po faksu - zavrženje pritožbe - mokra in spolzka tla - krivdna odškodninska odgovornost - potrebna skrbnost - pazljivost pri hoji - pogodbeno zavarovanje - valorizacija zavarovalne vsote - obstoj dogovora o valorizaciji

Zveza: ZPP člen 105b, 105b/3, 112, 112/1. OZ člen 131

Jedro

Kot vlogo, ki je oddana neposredno pri sodišču, je treba šteti tudi vlogo, ki jo je stranka poslala sodišču z uporabo sredstev komunikacijske tehnologije (po faksu). V tem primeru je vloga pravočasna, če je na sodišču prejeta pred potekom roka. Riziko stranke pa je, ali bo sodišče vlogo res pravočasno prejelo.

Zavarovanka toženke je krivdno odgovorna za nastali škodni dogodek, saj ni pospravila stekla, ki je ležalo na tleh in zato poškodovalo tožnika, ko je padel po tleh.

Čeprav je bil tožnik prostovoljno na obisku v zasebnem objektu in je zavarovanki toženke tudi prostovoljno priskočil na pomoč, ni mogoče zaključiti, da je s tem pristal na škodne posledice ali kakorkoli neskrbno ravnal in prispeval k nastanku škode. Sodišče prve stopnje je pravilno pojasnilo, da tožnik zaradi nujnosti posredovanja ni mogel predvideti, da bodo tudi tla spolzka in da bi zaradi tega lahko padel. Zato mu ni mogoče očitati, da ni ravnal s potrebno pazljivostjo pri hoji.

Ker gre za pogodbeno zavarovanje, bi morala biti valorizacija zavarovalne vsote dogovorjena s pogodbo, da bi se lahko upoštevala.

Izrek

I. Pritožba tožeče stranke se zavrže.

II. Pritožbi tožene stranke se delno ugotovi in se sodba sodišča prve stopnje v točki I izreka spremeni tako, da se znesek "9.360,00 EUR" nadomesti s pravilnim zneskom "9.000,00 EUR" in se v točki I izreka na koncu

doda še besedilo: "V presežku (za znesek 360,00 EUR z obrestmi) se tožbeni zahtevek zavrne".

III. V preostalem delu se pritožba tožene stranke zavrne in se v izpodbijanem, a nespremenjenem delu potrdi sodba sodišča prve stopnje.

IV. Vsaka stranka sama krije svoje stroške pritožbenega postopka.

Obrazložitev

1. Z izpodbijano sodbo je sodišče prve stopnje razsodilo, da je tožena stranka dolžna tožniku v 15-ih dneh plačati odškodnino v znesku 9.360,00 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi za čas od 25.7.2019 dalje do plačila ter mu v 15-ih dneh od prejema sodbe sodišča prve stopnje povrniti pravdne stroške v znesku 2.754,03 EUR, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi za čas od poteka izpolnitvenega roka dalje do dneva plačila (točka I izreka). V točki II izreka je odločilo, da je tožena stranka dolžna plačati tudi pravdne stroške tožeče stranke, povezane s tem pravdnim postopkom, in sicer stroške sodnega izvedenca v znesku 702,22 EUR ter stroške sodnih taks v znesku 810,00 EUR in sicer tako, da pravdne stroške izvedenca nakaže na račun Okrožnega sodišča v Novem mestu, stroške sodne takse pa na prehodni podračun Okrajnega sodišča v Črnomlju, vse v roku 15-ih dni od prejema sodbe, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki teko od izteka 15 - dnevnega paricijskega roka dalje do plačila, da ne bo izvršbe.

2. Zoper to sodbo sta se pritožili obe pravdni stranki.

3. Tožeča stranka se pritožuje zoper odločitev o pravdnih stroških iz pritožbenih razlogov bistvene kršitve določb pravnega postopka in zmotne ugotovitve dejanskega stanja ter predlaga, da se znesek prisojenih stroškov v višini 2.754,03 EUR nadomesti z zneskom 3.126,13 EUR. Navaja, katere stroške bi ji sodišče prve stopnje poleg že priznanih moralo še dodatno priznati.

4. Tožena stranka je na pritožbo tožnika odgovorila in predlagala, da jo pritožbeno sodišče kot prepozno zavrže, saj je pritožba na sodišče prispela 20. oktobra 2022 ob 00.47 uri.

5. Tožena stranka se pritožuje zoper sodbo iz vseh pritožbenih razlogov po 1. odst. 338. člena Zakona o pravdnem postopku (ZPP¹). Predlaga, da pritožbeno sodišče izpodbijano sodbo spremeni tako, da tožbeni zahtevek zavrne. Navaja, da sodišče ni upoštevalo navedb tožene stranke, da se zavarovalna vsota iz naslova odgovornosti iz posesti in lastništva nepremičnine ne valorizira. Zavarovalna vsota znaša 10.000,00 EUR, odbitna franšiza znaša 10% od vseh sestavin dajatev zavarovalnice, to se pravi, da bi sodišče lahko dosodilo le znesek v višini 9.000,00 EUR in ne 9.360,00 EUR, kot to izhaja iz izreka sodbe. Meni, da ni podana odškodninska odgovornost njenega zavarovanca za nastali škodni dogodek. Do škodnega dogodka je prišlo na zasebni površini, noben predpis zavarovancu ne predpisuje, na kakšen način in iz kakšnega materiala morajo biti tla, da bi zavarovanec moral druge opozarjati na spolzka tla. Tožnik je k zavarovanki tožene stranke prišel na obisk prostovoljno, prav tako je tudi prostovoljno priskočil na pomoč, ko ga je zavarovanka poklicala na pomoč, da se je pokvarila centralna peč. Zavarovanka sama ni vstopila v kurilnico, navedla je, da je bila zaradi goste pare vidljivost slaba in tudi naj bi piskalo. Izpovedala je tudi, da je tega dne predhodno razbila kozarec za vlaganje ter je večje kose pobrala, manjše pa je pustila na tleh. Splošno znano je, da so zaradi pare tla mokra in spolzka. Tožnik bi lahko nevtraliziral riziko padca že

z običajno pazljivostjo pri hoji. Da komu kdaj pa kdaj na mokrih tleh spodrsne, je vsakdanje in pogosto. Glede na okoliščine, v katerih je tožnik prišel v kurilnico, povprečno skrbnega človeka ni potrebno obveščati in opozarjati na spolzka in mokra tla, če je v zraku polno pare. Prav tako pa zavarovanki tožene stranke ni mogoče očitati protipravnega ravnanja, saj je takoj, ko je odprla vrata v kurilnico, pričela klicati na pomoč. Vsak posameznik je v prvi vrsti odgovoren sam zase. Če vstopa v prostor poln pare, mora seveda biti ob tem bolj previden. Že z minimalno skrbno hojo bi se tožnik padcu lahko izognil. Odločitev sodišča prve stopnje o temelju je nepravilna, zavarovanka tožene stranke ne odgovarja za nastali škodni dogodek. Če pa bo sodišče menilo, da je temelj vseeno podan, pa tožena stranka meni, da je glede na navedeno tožnik soprispeval k nastanku škodnega dogodka vsaj v 70%.

6. Tožnik na pritožbo toženke ni odgovoril, je pa odgovoril na odgovor na pritožbo, ki ga je vložila toženka. Pojasnjuje, da je njegova pritožba pravočasna.

7. Pritožba tožnika je prepozna, pritožba toženke pa je delno utemeljena.

O pritožbi tožnika

8. Iz podatkov spisa izhaja, da je bila sodba sodišča prve stopnje tožniku vročena 19.9.2022, pritožba zoper sodbo (odločitev o stroških postopka) pa je bila poslana po faksu 19.10.2022 ob 23.36 uri. Iz poročila o rezultatu sprejema na list. št. 181 spisa je razvidno, da je Okrajno sodišče v Črnomlju pritožbo po faksu prejelo ob 00.44 uri dne 20.10.2022.

9. Po določbi 112. člena ZPP se v primeru, če je vloga vezana na rok, šteje, da je vložena pravočasno, če je izročena pristojnemu sodišču, preden se rok izteče. Kot vlogo, ki je oddana neposredno pri sodišču (po 1. odst. 112. člena ZPP), je treba šteti tudi vlogo, ki jo je stranka v skladu s 3. odst. 105. b člena ZPP poslala sodišču z uporabo sredstev komunikacijske tehnologije (po faksu). V tem primeru je vloga pravočasna, če je na sodišču prejeta pred potekom roka. Riziko stranke pa je, ali bo sodišče vlogo res pravočasno prejelo (glej odločbo II Ips 81/2013). Ker je bila v obravnavanem primeru pritožba na faksu sodišča prejeta šele dne 20.10.2022 ob 00.44 uri, je prepozna. Tožnik je s prilogama na A40 in A41 po oceni pritožbenega sodišča dokazal le čas, ko je bila pritožba po faksu oddana z njegove strani, ne pa tudi tega, kdaj je bila prejeta na sodišču, kar pa dokazuje potrdilo o sprejemu na list. št. 181 spisa. V vlogi z dne 21.11.2022 tudi sicer tožnik dokazuje le, kdaj je bila pošiljka po faksu oddana, ni pa uspel dokazati, da je bila 19.10.2022 tudi prejeta s strani sodišča. Pomik ure na zimski čas je bil izveden šele 30.10.2022 in to dejstvo zato ne more biti pomembno. Na podlagi določbe 1. točke 365. člena ZPP je zato pritožbeno sodišče pritožbo tožnika kot prepozno zavrglo.

O pritožbi toženke

10. Sodišče prve stopnje je v razlogih sodbe ugotovilo, da je dne 24.12.2016 tožnik padel v kurilnici hiše zavarovanke toženke potem, ko je "zakuhala" peč za centralno ogrevanje, v posledici česar so bila tla zaradi pare mokra in spolzka, zaradi česar je tožnik tudi padel. Pri tem se je tožnik, ko se je ob padcu ujel na desno roko, nasadil na koščke stekla, ki so nepospravljeni ležali na tleh kurilnice, tako da je utrpel rane na desni dlani in prstu. Steklo v kurilnici je na tleh ležalo kot posledica tega, da tožnikova sestra (zavarovanka) po razbitju steklenega kozarca za vlaganje stekla ni v celoti počistila, temveč le večje kose. Toženka tako ugotovljenega dejanskega stanja v pritožbi ne izpodbija, oporeka pa odgovornosti zavarovanke tožene stranke oziroma zatrjuje tudi sokrivdo tožnika.

11. Sodišče prve stopnje je presodilo, da je v obravnavani zadevi podano zavarovalno kritje in krivdna odgovornost zavarovanke toženke za nastali škodni dogodek. Sokrivde tožnika ni ugotovilo. Odločitev sodišča prve stopnje je v navedenem pogledu materialnopravno pravilna. Toženka v pritožbi neutemeljeno navaja, da odškodninska odgovornost zavarovanke toženke ni podana. Sodišče prve stopnje je pravilno navedlo, da je zavarovanka toženke krivdno odgovorna za nastali škodni dogodek, saj ni pospravila stekla, ki je ležalo na tleh in zato poškodovalo tožnika, ko je padel po tleh. Tega zaključka pritožba obrazloženo niti ne izpodbija. Pritožba se ukvarja predvsem z vprašanjem spolzkih tal, ki jih je povzročila okvarjena peč za centralno kurjavo, iz katere je uhajala para. Tudi tu pa gre za okoliščino, ki je v sferi zavarovanke toženke. Resda zavarovanka toženke zaradi nenadne nevarnosti ni bila dolžna počistiti spolzkih tal, je pa bila ona tista, ki je tožnika v takšni situaciji poklicala na pomoč v prostor, ki je bil poleg spolzkih tal onesnažen s steklom. Ona je tudi tista, ki je lastnica okvarjene peči, v zvezi s čimer ni niti zatrjevala, da je ustrezno poskrbela za to, da bi peč v redu delovala. Čeprav je bil tožnik prostovoljno na obisku v zasebnem objektu in je zavarovanki toženke tudi prostovoljno priskočil na pomoč, ni mogoče zaključiti, da je s tem pristal na škodne posledice ali kakorkoli neskrbno ravnal in prispeval k nastanku škode. Sodišče prve stopnje je pravilno pojasnilo, da tožnik zaradi nujnosti posredovanja ni mogel predvideti, da bodo tudi tla spolzka in da bi zaradi tega lahko padel. Zato mu ni mogoče očitati, da ni ravnal s potrebno pazljivostjo pri hoji. Nasprotno pritožbene navedbe o soprispevku tožnika (vsaj v 70%) k nastanku škodnega dogodka niso utemeljene. Sodna praksa, na katero se sklicuje toženka, z obravnavanim primerom ni primerljiva.

12. Pravilno pa tožena zavarovalnica nasprotuje odločitvi sodišča prve stopnje v delu, ko je le to upoštevalo valorizirano zavarovalno vsoto. Ker gre za pogodbeno zavarovanje, bi morala biti valorizacija zavarovalne vsote dogovorjena s pogodbo, da bi se lahko upoštevala. Kot je navajala toženka v svojih vlogah, kjer je citirala zavarovalne pogoje, iz njihove vsebine (3. odst. 5. člena Splošnih pogojev za zavarovanje MOJDOM Mojdom -11) dogovor o valorizaciji zavarovalne vsote za tovrstno zavarovanje ni bil sklenjen. Glede na navedeno bi sodišče prve stopnje moralo upoštevati zavarovalno vsoto v višini 10.000,00 EUR in ne 10.400,00 EUR. Upoštevajoč odbitno franšizo v višini 10% (1.000,00 EUR), je toženka dolžna tožniku plačati znesek 9.000,00 EUR, v presežku (360,00 EUR z obrestmi) pa je tožbeni zahtevek tožnika neutemeljen, zato ga je pritožbeno sodišče zavrnilo. Pritožbeno sodišče je tako pritožbi tožene stranke na podlagi 5. alineje 358. člena ZPP delno ugodilo in izpodbijano sodbo spremenilo tako, da je v točki I izreka znesek "9.360,00 EUR" nadomestilo s pravilnim zneskom "9.000,00 EUR" in v točki I izreka na koncu dodalo še besedilo, da se v presežku (za znesek 360,00 EUR z obrestmi) tožbeni zahtevek zavrne. V preostalem delu pa je pritožbeno sodišče pritožbo toženke zavrnilo kot neutemeljeno in v izpodbijanem, a nespremenjenem delu potrdilo sodbo sodišča prve stopnje (353. člen ZPP).

13. Glede na to, da tožnik samo s sorazmerno majhnim delom svojega zahtevka ni uspel, je ne glede na delno spremembo sodbe toženka še vedno dolžna tožniku povrniti vse stroške postopka, kot jih je odmerilo sodišče prve stopnje (3. odst. 154. člena ZPP in 2. odst. 165. člena ZPP).

14. Tudi v pritožbenem postopku je uspeh toženke minimalen, zato je pritožbeno sodišče odločilo, da toženka sama krije svoje stroške pritožbenega postopka, enako velja za tožnika, katerega pritožba je bila zavržena (1. odst. 154. člena ZPP in 1. odst. 165. člena ZPP).

¹ Ur. l. RS, št. 26/1999 s spremembami in dopolnitvami

Datum zadnje spremembe: 23.03.2023